

Z vajeništvom do idealnih kandidatov za zaposlitev

Podjetja v vajeništvu vidijo priložnost, da svoj bodoči kader oblikujejo tako, da je že ob prvi zaposlitvi idealen kandidat.

Ana Žemva Novak, GZS-Razvoj kadrov in izobraževanje

Podjetja se že kar tradicionalno soočajo s pomanjkanjem kadra določenih poklicev, ki so med mladimi neprijetni tudi zato, ker jih preslabo poznajo. Pri odločanju o nadaljnjem šolanju se močno opirajo na mnenje staršev, ki za določene poklice menijo, da se še vedno opravljajo na enak način kot pred 25 leti, zato se jim marsikateri poklic ne zdi zanimiv, čeprav o njem ne vedo prav veliko.

»Mladi si predstavljajo, da bodo celo delovno dobo obtičali za enim in istim strojem, če se odločijo za poklicno šolo. Danes je drugače. Če pogledamo recimo CNC operaterje. Zanje se zahtevajo res specifična tehnološka znanja, zato lahko tudi takšen poklic prinaša številne izzive na delovnem mestu,« pravi Tina Menard iz podjetja Poclain Hydraulics, kjer so med prvimi prepoznali priložnost, da s ponovnim uvajanjem vajeništva lahko približajo mladim tudi manj priljubljene poklice. Med prvimi so uredili vse pogoje za sprejem dijakov in vajencev na praktično usposabljanje z delom. V šolskem letu 2017/2018 vajencev sicer še nimajo, a se trudijo, da bodo mladi prepoznali perspektivnost njihovega podjetja in vajeništvo opravljali tam v prihodnjih letih.

Trenutno je sklenjenih 59 pogodb o vajeništvu, 53 pogodb je registriranih pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Prednosti za vajence in podjetja

Vajeniški sistem je praktično zasnovan program srednjega poklicnega izobraževanja, pri čemer vsaj 50 odstotkov časa učenci preživijo neposredno v podjetju, kjer se učijo z delom in že zelo mladi pridobivajo delovne izkušnje. Vajenci imajo ob sebi mentorje, ki zanje skrbijo in jim v sodelovanju s sodelavci prenašajo specifična znanja in izkušnje. Raje se tudi učijo, saj teoretično znanje takoj osmislijo na praktičnem delu v podjetjih. Na ta način ustrezneje spoznajo poklic, za katerega se izobražujejo, rastejo s kolektivom, pridobivajo delovne navade, se naučijo odgovornosti in vztrajnosti ter sodelovanja v timih. Podjetja, ki preko vajeništva aktivno sodelujejo pri izobraževanju in usposabljanju, vzgajajo in »gradijo« mlade tako, da pridobivajo tiste kompetence, ki so na delovnem mestu in na trgu dela najbolj iskane. V času vajeništva delodajalci vajence dobro spoznajo, kar jim olajša odločitve glede nadaljnje zaposlitve.

»Vedno težje je dobiti primeren kader. Pri vajeništvu pa ga imaš »v rokah« od njegovih začetkov in imaš vse pogoje, da je že ob prvi zaposlitvi tvoj idealen kandidat,« pravi Mitja Gregorič, iz podjetja Mlinostroj, ki je na vajeništvo v tem šolskem letu sprejelo štiri vajence.

»Vajeništvo se mi zdi precej boljše kot strokovni predmeti, ker znanje pridobiš tudi s prakso in lahko takoj vidiš, kakšne težave lahko nastanejo, se tako naučiš tudi reševanja strokovnih problemov in tako lahko takoj osvojiš vrline, ki bi jih s teoretičnim delom zelo težko,« pravi eden izmed njihovih vajencev.

V podjetju LTH Castings, kjer že dlje časa uspešno sodelujejo z različnimi šolami, ki izobražujejo dijake za tehnične poklice, doprinos vajeništva vidijo tudi v tem, da mladi v podjetje prinašajo nova znanja in svežo energijo, kar koristi tudi ostalim zaposlenim. Prednosti vajeništva je kar precej, a jih je treba videti, dodajajo. »Dijaki ne pridobivajo samo praktičnega znanja, temveč se dodobra seznanijo tudi s podjetjem, njegovimi pravili, načinom delovanja in seveda tudi s kolektivom. Zato je posledično prehod iz šolanja v zaposlitev precej manj stresen kot pri tistih, ki

Foto: Depositphotos

Programi in šole, ki bodo v šolskem letu 2018/19 izvajale te programe po regijah:

REGIJA	PROGRAM	ŠOLA
GORENJSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za strojništvo
	MIZAR	Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo
	SLIKOPLESKAR	Šolski center Kranj, Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola, Kranj
	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za strojništvo
GORIŠKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Šolski center Nova Gorica, Strojna, prometna in lesarska šola
	MIZAR	Šolski center Nova Gorica, Strojna, prometna in lesarska šola
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Šolski center Novo mesto, Srednja strojna šola
	MIZAR	Šolski center Novo mesto, Srednja gradbena, lesarska in vzgojiteljska šola
	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Novo mesto, Srednja strojna šola
KOROŠKA	MIZAR	Šolski center Slovenj Gradec, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta
OBALNO-KRAŠKA REGIJA	GASTRONOMSKE IN HOTELIRSKÉ STORITVE	Srednja šola Izola
OSREDNJE SLOVENSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad
	KAMNOSEK	Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana
	PAPIRNIČAR	Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad
PODRAVSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Tehniški šolski center Maribor, Srednja strojna šola
	SLIKOPLESKAR	Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
POMURSKA REGIJA	GASTRONOMSKE IN HOTELIRSKÉ STORITVE	Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci
SAVINJSKA REGIJA	STEKLAR	Šolski center Rogaška Slatina
	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Velenje, Strojna šola
SPODNJEPOSAVSKA REGIJA	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Krško – Sevnica, Srednja poklicna in strokovna šola Krško

stika z delovnim okoljem do zaposlitve še niso imeli,« poudarjajo.

Do vajencev z osebnim pristopom

Prvi vtisi podjetij in vajencev so pozitivni in za zdaj imamo pozitiven priliv vajencev v vajeniško obliko izobraževanja iz redne, šolske oblike, kar pomeni, da je ta način tudi za mlade privlačen, le premalo o tem vedo. Interes podjetij za sklepanje vajeniških pogodb je zelo velik. Manjši je interes mladih, zato bo treba vajeništvo in deficitarne poklice konstantno promovirati.

Kako podjetja in vajenci sklenejo pogodbo?

Izbira vajenca v podjetju poteka tako, da podjetja najavijo vajeniško mesto pri zbornici. Podjetja, ki še niso najavila vajeniških mest, lahko to še vedno storijo preko obrazca, objavljenega na povezavi: <http://bit.ly/2Gb0bCa>.

Najavljena vajeniška mesta se objavijo na spletni strani zbornice ter na spletnem portalu Centra za poklicno izobraževanje Slovenije MojaZbira.si.

Učenci, kandidati za vajeniška mesta, pošljejo vloge delodajalcem oz. se dogovorijo za spoznavna srečanja po telefonu. Delodajalci zberejo vajence in

z njimi podpišejo vajeniške pogodbe, ki veljajo za celotno obdobje šolanja.

Zbornica registrira vajeniške pogodbe. Na podlagi registrirane vajeniške pogodbe se vajenec vpiše v šolo. V primeru, da pride med vajencem in delodajalcev v času vajeništva do želje po prekinitvi pogodbe, to zadrego rešujejo zbornice.

Katera podjetja lahko sklepajo vajeniške pogodbe?

V sistem vajeništva lahko vstopijo vsa podjetja, ki imajo verificirano učno mesto, kar pomeni, da imajo ustrezne materialne (ustrezno okolje, kjer se vajenec lahko usposablja) in kadrovske pogoje (usposobljen mentor, ki bo skrbel za vajence).

Podjetje, ki se odloči za verifikacijo učnih mest, naprej izpolni vlogo, ki je objavljena na spletni strani GZS: <https://www.gzs.si/vajenistvo>. Izpolnjeno vlogo podjetje pošlje na GZS, ki opravi vse nadaljnje postopke verifikacije. [gg](#)

»V sistem vajeništva smo se vključili, da si bomo dolgoročno zagotovili dovolj ustreznih kadrov, s katerimi bomo lahko dosegali predvideno rast.« - LTH Castings

Več informacij o vajeništvu

